

Kemianteollisuuden viennin ja liikevaihdon kasvu jatkui alkuvuonna, ja viennin arvo on ollut noin miljardin euron kuukausitasolla. Yritysten suhdannearviot ovat pysyneet myönteisinä. Kemianteollisuuden vaikutus Suomen vientiin ja työllisyystilanteeseen on merkittävä, sillä ala työllistää suoraan, välillisesti ja tulovaikutusten kautta lähes 100 000 suomalaista.

Liikevaihdon kasvu jatkui alkuvuonna

Kemianteollisuuden liikevaihto kasvoi vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä 7 % edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Kasvuun vaikutti osaltaan myös vuoden 2017 alussa tapahtunut Porin titaanidioksiditehtaan tulipalosta johtuva tuotannon keskeytyminen, ja siitä johtuva hieman normaalia heikompi vertailuajankohta.

Kemianteollisuuden liikevaihto myötäilee perinteisesti raakaöljyn hintakehitystä. Tammi–maaliskuussa 2018 raakaöljyn (Brent) keskihinta oli 67 dollaria eli 23 % edellisvuoden vastaavaa aikaa korkeampi. Raakaöljyn euromääräinen hinta oli alkuvuodesta euron vahvistuttua suhteessa dollariin vain 6 % vuoden takaista kalliimpi.

Viennissä hyvä vire

Kemianteollisuuden tavaravienti kasvoi vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä noin 8 % edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta ja oli noin 3,05 miljardia euroa. Kasvusta pääosa tuli öljytuotteista. Samaan aikaan koko Suomen tavaravienti kasvoi 7 %.

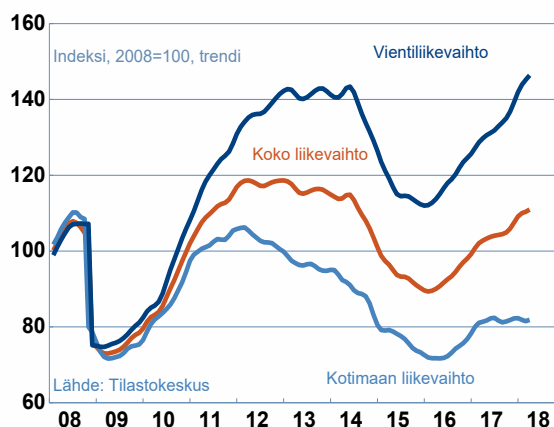
Kemianteollisuuden tavaraviennin arvossa on viimeisen puolen vuoden aikana ollut nouseva trendi.

Öljytuotteiden vientimäärät nousussa

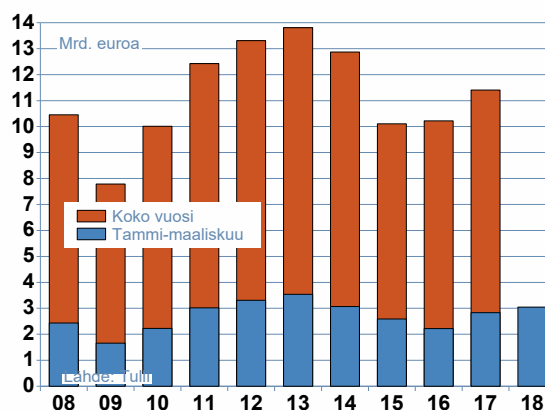
Kemianteollisuuden päätoimialoista suotuisinta oli öljytuotteiden vientikehitys. Alan tavaraviennin arvo kasvoi tammi–maaliskuussa 21 % edellisvuodesta, mikä johtui täysin vientimäärien noususta, sillä vientihinnat alenivat aavistuksen verran.

Peruskemian tuotteiden viennin arvo nousi ensimmäisellä neljänneksellä prosentin vuoden takaisesta ja lääkkeiden viennin arvo aleni 13 %. Kumi- ja muovituotteiden viennin arvo sen sijaan kasvoi 4 %.

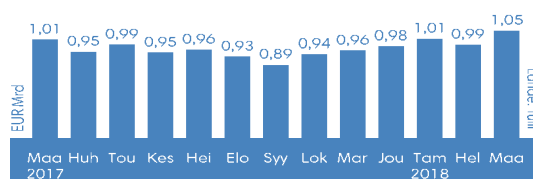
Kemianteollisuuden liikevaihdon arvoindeksi

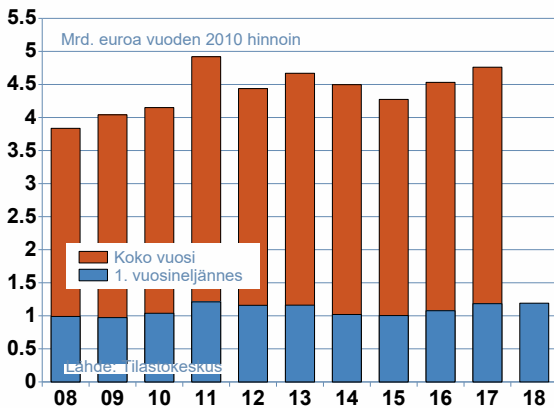
Kemianteollisuuden tavaraviennin arvo

Kemianteollisuuden tavaravienti kuukausittain

Kemianteollisuuden arvonlisäys

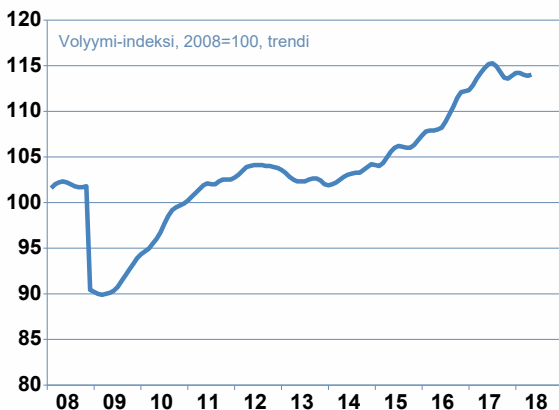
Kemianteollisuuden arvonlisäys lievässä nousussa

Kemianteollisuuden kiinteähintainen arvonlisäys kasvoi tammi-maaliskuussa vajaan prosentin edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Ennustelaitokset ennustavat alan arvonlisäyksen nousevan lähivuosina 1-3 %:n tahtia. Arvonlisäys koostuu pääosin alan yritysten työvoimakustannuksista, toimintaylijäämästä ja poistoista.

Tuotantomäärät ennallaan vuoden alussa

Tuotantomäärät pysyivät vuoden 2018 tammi-huhtikuussa likimain vuoden takaisissa lukemissa. EK:n Suhdannebarometrin mukaan tuotannon ennakoidaan lisääntyvän hieman kesän aikana.

Kemianteollisuuden tuotanto

Peruskemian tuottajahinnat nousussa

Peruskemian tuotteiden hinnat kohosivat tammi-huhtikuussa 4 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna ja myös lääkkeiden hinnat nousivat noin 4 %. Kumi- ja muovituotteiden hinnat kohosivat alkuvuoden aikana runsaan prosentin vuodentakaisesta.

Yritysten suhdannenäkymät vakaita

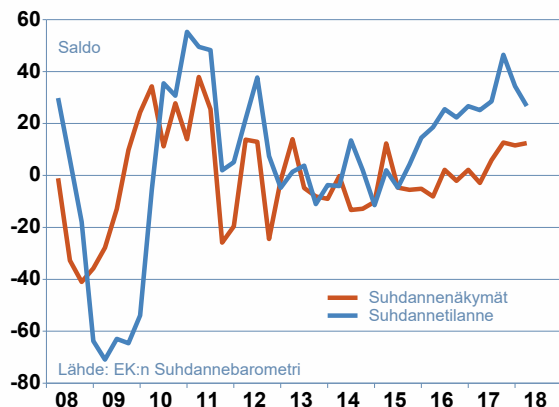
Kemianteollisuuden yritysten suhdannetilannearviot ovat hieman tasaantuneet viime syksyn korkeista lukemista, mutta tilanne kuvataan edelleen selvästi normaalia suotuisammaksi. Suhdannetilannetta mittaava saldoluku oli huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa 27.

Lähikuukausien suhdannenäkymät ovat pysyneet myönteisinä. Suhdanneodotuksien saldoluku oli huhtikuussa 12, eli lähes sama kuin tammikuun tiedustelun saldoluku 11.

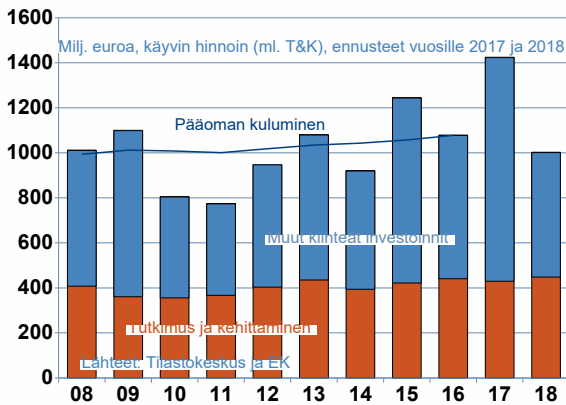
Riittämätön kysyntä yleisin tuotantorajoite

Heikko kysyntä oli huhtikuun tiedustelussa yleisin tuotannonrajoite 22 %:n osuudella. Kysyntätilanne vaihtelee yrityksittäin, sillä tuotantokapasiteettia on edelleen melko yleisesti vajaakäytössä, mutta samaan aikaan kymmenkunta prosenttia kemianteollisuuden yrityksistä kärsii kapasiteettipulasta.

Kemianteollisuuden suhdanteet

Kemianteollisuuden investoinnit

Investoinnit huippuvuoden jälkeen normaalitasolle

Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n keväällä tekemässä investointitiedustelussa kemianteollisuuden yritykset arvioivat investointien kasvaneen vuonna 2017 noin kolmanneksen, jonka jälkeen vuonna 2018 ennakoidaan palattavan normaalille tasolle. Investointien vuosittainen vaihtelu on alalle tyypillistä.

Kemianteollisuus investoi noin miljardin vuodessa Suomeen ja ala on säilyttänyt koko 2000-luvun pääomatasonsa. Investoinneista huomattava osa, noin 400 miljoonaa euroa liittyy tutkimukseen ja tuotekehitykseen.

Ansiot nousivat alkuvuodesta 1,7 %

Palkansaajien ansiot kohosivat kemianteollisuudessa ansiotasoindeksin mukaan vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä 1,7 % edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä. Kemian ansiokehitys on lähellä koko teollisuutta, jossa palkansaajien ansiot nousivat samaan aikaan 1,8 %. Kaikkien palkansaajien nimellisansiot kohosivat ensimmäisellä vuosineljänneksellä noin 1 %.

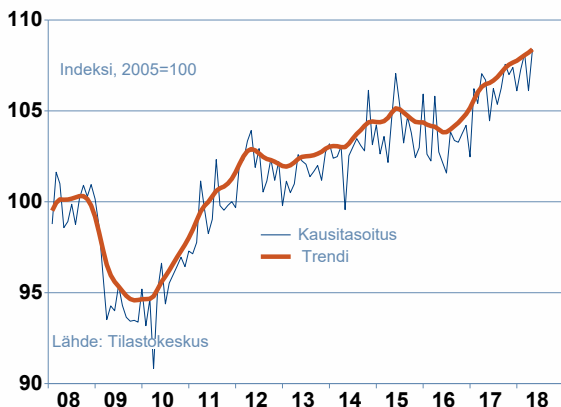
Kemianteollisuuden palkkasumma eli maksettujen palkkojen yhteissumma kasvoi tammi-huhtikuussa 1,5 % vuoden takaiseen verrattuna.

Lähes 100 000 työpaikkaa

Kemianteollisuuden henkilöstömäärä kasvoi EK:n Suhdannebarometrin mukaan hiveneräisen talven ja alkukevään 2018 aikana. Henkilöstön määrän odotetaan nousevan kausivaihtelu huomioon ottaen lievästi kesän kuluessa.

Kemianteollisuuden työllisyys on säilynyt vakaana koko 2000-luvun, mikä on olennaista myös osaamisen jatkuvuuden kannalta. Yksi kemianteollisuuden työpaikka luo 1,8 työpaikkaa muille aloille Suomeen. Ala työllistää suoraan, välillisesti sekä tulovaikutusten kautta lähes 100 000 suomalaista. Suoraan työllistettyjä on 33 000, joista suurin osa on peruskemian sekä muovi- ja kumialan yrityksissä.

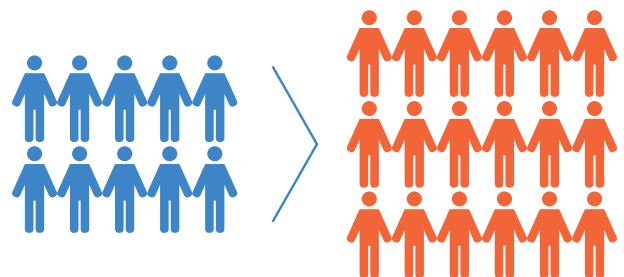
Kemianteollisuuden palkkasumma

Kemianteollisuuden työllisyysvaikutus

10 kemianteollisuuden työpaikkaa luo

18 muille aloille

Suomen talous lähes kolmen prosentin vauhdissa

Suomen BKT kasvoi tarkentuneiden tietojen mukaan 2,6 % vuonna 2017. Kasvun ennakoidaan jatkuvan samaa tahdista tänä vuonna ja hieman hidastuen ensi vuonna.

Euroopan taloustilanne on edelleen suotuisa, mikä näkyy myös Suomen vientiluvuissa. Yksityinen kulutus pysynee vakaana lähivuodet ja myös investoinnit jatkanevat nousua, mutta niiden nousutahti on hieman vaimenemassa. Työttömyyden aleneminen on hidasta.

EU:n kemianteollisuuden tuotannon kasvu hiipuu

Euroopan peruskemian tuotanto lisääntyi 1,8 % vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden takaisesta. Öljynjalostuksen tuotanto kasvoi vuoden takaisesta prosentin ja lääkkeiden valmistuksen tuotantomäärät suurenivat 4 %. Kumituotteiden tuotannon määrä lisääntyi noin 1,6 % ja muovituotteiden tuotanto oli 2,6 % vuoden takaista laajempaa.

Uusi suunta työmarkkinoille

Suomen kannalta tuottavuuden kasvu ja työllisyysasteen nostaminen ovat olennaisia. On tärkeää, että käänne pitää ja aiemmat kilpailukykyneetykset kurotaan umpeen. Liiketoiminnasta ja viennistä vastaavat yritykset,

Keskeiset ennusteluvut Valtiovarainministeriö (huhtikuu 2018)

Vuosimuutos tai taso, %	2017*	2018**	2019**
Euroalueen BKT	2,3	2,6	2,3
Suomen BKT	2,6	2,6	2,2
Vienti, määrä	7,8	6,1	4,8
Investoinnit	6,3	3,6	3,8
Yksityinen kulutus	1,6	1,8	1,5
Kuluttajahinnat	0,7	1,2	1,4
Työttömyysaste, %	8,6	8,1	7,5

ja niissä myös uudet työpaikat luodaan. Yritykset ovat erilaisia, erilaisissa tilanteissa ja usein kaukana keskimääräisestä. Siksi myös palkanmuodostuksen ja sopimisen pitäisi olla lähellä työpaikkoja; siellä, missä tilanteesta on paras ymmärrys.

Päättyvälle työmarkkinakerrokselle on muodostunut avausratkaisujen jälkeen paikallista palkanmuodostusta korostava yleinen linja. Paikalliset palkkaratkaisut mahdollistavat oikein toteutettuina kustannuskilpailukyvyyn hitaan elpymisen. Julkinen talous on edelleen alijäämäinen, ja palvelualojen työvoimakustannukset siirtyvät suoraan palveluita ostavan teollisuuden kustannuksiin.

Kemia – osa hyvää elämää

Kemianteollisuus on yksi suurimmista teollisuuden toimialoista Suomessa. Merkittävä osa tuotannosta menee vientiin joko suoraan tai vientituotteisiin käytettyinä raaka- ja tarveaineina. Vastaavasti tuodaan sekä tuotannon raaka-aineita että erikoistuotteita.

Kemianteollisuudeksi luokitellaan Suomessa

- Öljy-, kaas- ja petrokemian teollisuus
- Kemian perusteollisuus
- Kemian tuoteteollisuuden eri toimialat: lääketeollisuus, muovi- ja kumiteollisuus, kosmetiikka ja pesuaineet, maali-teollisuus

Kemianteollisuuden talouskatsaus on laadittu yhteistyössä EK:n ekonomistien kanssa. Teksti perustuu 14.6.2018 käytössä olleisiin tietoihin.

Lisätietoja

Johtaja Susanna Aaltonen
Kemianteollisuus ry
susanna.aaltonen@kemianteollisuus.fi
GSM 040 593 4221

Ekonomisti Jouko Kangasniemi
Elinkeinoelämän keskusliitto
jouko.kangasniemi@ek.fi
Puh 09 4202 2608

Kemianteollisuus ry

Eteläranta 10 PL 4, 00131 Helsinki
kemianteollisuus.fi
Twitter: @kemianteollisuus